

Jún

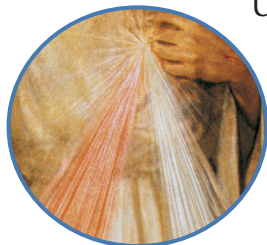
SVIATOSŤ KRSTU

VI.

MESIAC BOŽSKÉHO SRDCA

Jún je oddávna mesiacom zasväteným úcte Božského Srdca. Srdce je v biblickej reči najvnútornejšie miesto duše. Miesto, kde si manželia navzájom sľubujú vernosť na celý život, alebo kde kňaz a zasvätená osoba navždy vyslovujú Bohu svoje áno. Aj pri úcte k Ježišovmu Srdcu ide o Pánov vnútorný život. Ide o spoznávanie jeho najhlbšej povahy, jeho charakteru, jeho čností, chápanie jeho milosrdnej vykupiteľskej lásky. Preto je našou najkrajšou a najúprimnejšou formou úcty k Ježišovmu Srdcu nasledovanie Ježišových zámerov: nasledovanie jeho lásky k Otcovi, jeho lásky k Matke, jeho lásky k ľudstvu a stvorenstvu. Keď sa modlíme: „Ježišu, tichý a pokorný Srdcom, pretvor naše srdce podľa svojho Srdca!“ znamená to vlastne prosbu: „Urob moju povahu podobnú tej Tvojej!“ Aby sme lepšie spoznali podstatu jeho Srdca, musíme otvoriť Sväté písmo, lebo tam má úcta k Ježišovmu Srdcu svoj základ a pôvod. Evanjelium, ktoré hovorí o živote a účinkovaní nášho Spasiteľa, vlastne celé dýcha dobrotou Ježišovho Srdca. Sv. Gregor Veľký veľmi výstižne povedal: „V Božom slove sa stretáme s Božím Srdcom.“ Všetko, čo Pán hovoril a konal, povedal to a urobil to „s celým svojím Srdcom“. Iba jeden jediný raz hovoril Ježiš o svojom Srdci úplne priamo: „Učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom“ (Mt 11, 29b).

KRV A VODA

Učiť sa od Ježiša a čerpať milosti z jeho Srdca môžeme preto, že si ho nechal prebodnúť na kríži. Ján, ktorý stál pod krížom vedľa Bolestnej Matky Márie sa stal svedkom tejto udalosti: „No keď prišli k Ježišovi a videli, že je už mŕtvy, kosti mu nepolámali, ale jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda“ (Jn 19,33-34). A tak ostáva Ježišovo Srdce otvorené pre všetkých.

Krv a voda, ktoré vytryskli z Ježišovho Srdca, sú v podobe dvoch lúčov znázornené aj na obraze Milosrdného Ježiša, ako sa zjavil svätej sr. Faustíne Kowalskej.

Sám Pán Ježiš vysvetľuje význam týchto dvoch lúčov: „Svetlý lúč predstavuje vodu, ktorá omilostňuje duše, červený lúč znamená krv, ktorá je životom duší. Lúče na tomto obraze znázorňujú krv a vodu, ktoré vytryskli z hĺbky môjho milosrdenstva vtedy, keď bolo moje srdce prerazené kopijou. ... Šťastný, kto bude žiť v ich tieni“ (Denníček 299). Svetlý lúč teda znamená sviatosť krstu a zmierenia a červený lúč ostatné sviatosti, najmä Eucharistiu, ktorá v plnosti sýti naše duše. Tak ako sa Cirkev zrodila z vody a krvi, ktoré prúdia z prebodnutého boku Spasiteľa, tak sa jej synovia a dcéry rodia z krstu a ostatných sviatostí.

ÚCTA BOŽSKÉMU SRDCU

Žiť ako pokrstený kresťan katolík teda znamená poznať, uctievať si a nasledovať čnosti Ježišovho Srdca. Veľmi pekne je to opísané v Litániách k Božskému Srdcu Ježišovmu, ktoré schválil pápež Lev XIII. v roku 1899. Tento pápež tiež 11. júna 1899 zasvätil svet Božskému Srdcu, čo on sám označil za „najväčší čin svojho pontifikátu“.

Grófka **Mária Droste zu Vischering** (1863 – 1899), neskôr sr. Mária od Božského Srdca svojmu spovedníkovi 4. júna 1897 zverila: „*Pán mi dal na vedomie, aby som sa na Svätého Otca, pápeža Leva XIII. obrátila s písomnou prosbou, aby celé ľudské pokolenie zasvätil Božskému Srdcu, ... aby boli biskupi a kňazi horlivejší, aby sa hriešnici obrátili, aby sa heretici a bludári vrátili späť do Cirkvi a aby i pohania rýchlejšie prijali túto milosť.*“ Z Vatikánu však neprišla odpoveď. A tak napísala sr. Mária, napriek postupujúcemu bolestivému zápalu miechy a čiastočnému ochrnutiu, v decembri trasúcou sa rukou pápežovi Levovi XIII. opätovný list, „*aby predsa len poskytol Pánovi útechu, ktorú si žiada, a aby daroval úcte jeho Najsvätejšieho Srdca nový rozkvet*“. O niekoľko mesiacov, na Veľkú noc 1899, oznámil pápež zasvätenie sveta a Máriiným rodičom počas súkromnej audiencie povedal: „*Odkážte vašej dcére, že toto rozhodnutie som urobil na základe toho, čo mi dala na vedomie. Dúfam, že toto zasvätenie sveta prinesie čo najväčšie milosti.*“ 11. júna 1899 deň pred začatím Jubilejného roka 1900, pápež Lev XIII. zasvätil celé ľudské pokolenie Najsvätejšiemu Ježišovmu Srdcu. Zasvätenie znamenalo podriadenie sa kráľovskej vláde Krista a uznanie ho za svojho Pána. Myšlienka zasvätenia sa Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu sa rýchlo rozšírila do celého sveta. Jej rozvinutím bol v roku 1925 Piom XI. vyhlásený sviatok Ježiša Krista Kráľa, ktorý v roku 1969 pápež Pavol VI. povýšil na slávnosť. V tento deň sa celá Cirkev modlí zasvätenie ľudského pokolenia Božskému Srdcu Ježišovmu.

FORMOVAŤ SRDCIA DETÍ

Najkrajšou formou úcty k Ježišovmu Srdcu je, keď sa učíme jeho čnosti. A to je aj úlohou rodičov a krstných rodičov, formovať detské srdcia, viesť deti k rozvoju ich osobnosti. Tak, ako sa každé dieťa musí naučiť čítať a písať, je rovnako dôležité odovzdať mu základy našej viery. Na príklade rodičov a krstných rodičov má dieťa vidieť a pochopiť, čo je pravá láska, teda ako z lásky k Bohu milovať blížneho.

Je pekné, keď sa v rodinách pestuje láska k chudobným, celkom konkrétnym odriekaním si vecí, hračiek, sladkostí, oblečenia, prípravou balíkov pre núdznych, prijatím detí bez domova na letné prázdniny, alebo návštevou niektorého zo zariadení sociálnych služieb pre deti alebo seniorov. Pretože sa dnes kladie tak malý dôraz na formovanie srdca, ľudia sa stávajú stále viac neschopnými vstupovať do plnohodnotných vzťahov v manželstve, alebo v zasvätenom živote či kňazstve. Moderný človek stráca schopnosť súcitu, empatie a nedokáže už prinášať obety, ktoré so sebou prináša každodenný život. Vedci dokonca preukázali zmeny na mozgu detí žijúcich v dobe moderných technológií. Nadmerné trávenie času pred obrazovkami a monitormi ohrozuje ich zdravý rozumový rozvoj. Čo chceme mať z našich detí a mladých? Ak aj majú mladí ľudia veľa v hlave, žiaľ často majú veľmi málo v srdci. Aj človek, ktorý veľa vie, môže byť pre ľudstvo neúčinným, ba dokonca škodlivým, ak na základe vedy nerešpektuje Božie prikázania. Ak má mať naša spoločnosť budúcnosť, potrebujeme vychovať dobrých šlachetných kresťanov, ktorí sú si vedomí, že všetka múdrosť má svoj pôvod v Bohu. Preto je tak nesmierne dôležité starať sa o formáciu srdca detí a mladých.

SLOVÁ POVZBUDZUJÚ, PRÍKLADY TIAHNU

K formovaniu srdca neodmysliteľne patrí dôverovať v odpustenie, zmieriť sa a začať vždy nanovo, tak akoby sa nebolo nič stalo, nezotrvať v zranení, ale nechať sa uzdraviť Ježišovou láskou. Jednou z najvzácnejších vecí, ktoré môžu rodičia odovzdať svojim deťom je tiež: niečo sa vzdať, obetovať niečo z lásky k druhému. Keď vstúpime dieťaťu tento postoj, položíme základ pre jeho šťastie. Lebo podstatou pravej lásky je sebadarovanie. Tak nás Pán Boh stvoril. Čím viac sa človek dáva, tým viac je naplnený. Naučme naše deti robiť veci, ktoré sú pre nich náročné, z lásky k Ježišovi. Dobrou príležitosťou je príprava na Vianoce, keď zbierajú „slamky do jasiel“, aby mal Ježiško teplo ustlané, alebo počas pôstneho obdobia v zameraní na Ježišovo vykupiteľské dielo lásky, či rovnako sa dá využiť aj mesiac jún, kedy môžu deti prinášať malé obety, modlitby, robiť dobré skutky, a tak utešovať Božské Srdce prebodnuté pre nás kopijou. Príkladom nech sú im sväté deti, ktoré často s heroickým zápalom robili všetko pre to, aby robili radosť Pánu Bohu, aby utešovali Pána Ježiša a Pannu Máriu. Rozprávajme našim deťom a krstným deťom o Lucii, Františkovi a Hyacinte z Fatimy, o Dominikovi Saviovi, Márii Goretti, o Carlovi Acutisovi a Anke Kolesárovej, o Laure Vicuni, Tarzícíovi...

KRSTNÝ PATRÓN

Prvá otázka, ktorú pri obrade krstu kňaz kladie rodičom, znie: „*Aké meno dávate svojmu dieťaťu?*“ Na prvé počutie sa zdá zbytočná, veď meno dieťaťa matka oznámila už pri narodení a bolo zaregistrované na matričnom úrade. Táto otázka má však hlboký biblický základ. V prvej knihe Svätého písma v Knihe Genezis je scéna, ako Boh priviedol k Adamovi všetky zvieratá, aby videl, ako ich pomenuje. Nejde o to, že zvieratá konečne majú svoje meno: pes, kohút, mačka... Je to obrazné rozprávanie. V Biblii dať niekomu meno znamená, že mu je zverený do opatery. Týmto preneseným významom chce svätopisec povedať, že človeku bola zverená starosť o tento svet, aby ho chránil a zveľadoval. Pri Ježišom narodení anjel hovorí Jozefovi: „*Dáš mu meno Ježiš...*“, čo znamená: Jozef, toto Božie dieťa je ti zverené. Keď pri krste rodičia vyslovia meno dieťaťa, je to podobný odkaz: „*Vám sa zveruje toto dieťa.*“ Nie je to poukázanie iba na zabezpečenie jeho biologických potrieb, ale na celkovú starostlivosť – citovú aj duchovnú. Stať sa rodičom je nádherné a vznešené povolanie byť spolupracovníkom na stvoriteľskom úkone samotného Boha.

Dostať meno znamená vystúpenie z anonymity. Boh volá človeka po mene. Prorok Izaiáš uvádza tieto Božie slová: „*Teraz však toto hovorí Pán, tvoj stvoriteľ, Jakub, tvoj tvorca, Izrael: Neboj sa, veď ťa vykúpim, po mene ťa zavolám, ty si môj*“ (Iz 43, 1). V Svätom písme máme príklady, keď Boh zmenil meno, napríklad Abrama na Abrahám, Šimona na Peter. Zmeniť meno znamená pozvať človeka k novému poslaniu. Preto pri vstupe do zasväteného života v niektorých reholiach dostávajú kandidáti nové meno. Podobne je to pri voľbe pápeža, alebo pri sviatosti birmovania. Je to nové poslanie, ktoré kresťan dostáva od Boha. Preto dať pri narodení dieťaťu meno, nemá byť výsledkom módnjej vlny alebo nejakých spoločenských „nálad“. Meno zostáva na celý život. Sú ľudia, ktorí sa práve z tohto dôvodu dlho nevedeli „zmieriť“ s menom, ktoré im vybrali rodičia pri narodení.

Milí rodičia, vyberajte meno pre Vaše dieťa starostlivo a múdro. Nech je to meno svätca či už zo Svätého písma alebo z dejín kresťanstva. Môže to byť aj svätec, ktorý je vo Vašej rodine, rode, farnosti či diecéze v osobitnej úcte. Rovnako to platí aj pre sviatosť birmovania!

KRSTNÝ RODIČ

Pomáhať rodičom pri výchove dieťaťa vo viere a formovaní jeho srdca je vážna a neľahká úloha. Vyžaduje si, aby ten, kto má byť krstným rodičom, sa sám snažil žiť podľa katolíckej viery a bol pre dieťa dobrým príkladom. Sú však aj právne usmernenia a požiadavky, ktoré nám prekladá Kódex kánonického práva (CIC):

Úlohou krstného rodiča je dospelému krstencovi pomáhať pri uvedení do kresťanského života a pri krste dieťaťa priniesť ho spolu s rodičmi na krst a takisto sa usilovať, aby pokrstený viedol kresťanský život zodpovedajúci krstu a aby verne plnil záväzky, ktoré s ním súvisia (porov. CIC, *kán.* 872.)

kán. 873 – Za krstného rodiča sa má brať iba jeden krstný otec alebo iba jedna krstná matka, alebo krstný otec a krstná matka.

kán. 874 – § 1. Aby niekto mohol prijať úlohu krstného rodiča, je potrebné:

1. aby ho určil sám krstenec alebo jeho rodičia, alebo ich zástupca, alebo ak títo chýbajú, farár alebo vysluhovateľ a aby bol schopný a mal úmysel plniť túto úlohu;
2. aby završil šesťnásť rok života, ak diecézny biskup nestanovil iný vek alebo ak sa farár alebo vysluhovateľ domnievajú, že z oprávneného dôvodu treba dať výnimku;
3. aby bol katolík, pobirmovaný, už prijal najsvätejšiu Eucharistiu a viedol život zodpovedajúci viere a úlohe, ktorú má prijať;
4. aby nebol postihnutý nijakým kánonickým trestom zákonne uloženým alebo vyhláseným;
5. aby nebol otcom alebo matkou krstenca.

Je to vždy veľký dar, keď nás niekto požiada, aby sme boli krstným otcom / krstnou matkou ich dieťaťa. Je to prejav lásky k našim blízkym, ale aj služba Bohu. Je to poslanie, ku ktorému nám Boh udeľuje potrebné milosti, aby sme spolu s krstným dieťaťom kráčali na ceste viery. Každý, kto prijme túto výzvu a zodpovednosť, to robí navždy, pretože sme Božím dieťaťom na večnosť!

MODLITBA KRSTNÉHO RODIČA

Nebeský Otče, ty nás v Kristovi žehnáš všetkým nebeským duchovným požehnaním. Vymolil si si nás, aby sme boli pred tvojou tvárou svätí a neporušení v láske. Prosím Ťa za brata, ktorý mi bol zverený (za sestru, ktorá mi bola zverená) pri jeho (jej) krste, aby som ho (ju) ako krstný otec (krstná matka) sprevádzal(a) svojím príkladom a modlitbou. Prosím Ťa, aby skrze tvojho Ducha mocne zosilnel jeho (jej) vnútorný človek. Daj, nech Kristus skrze vieru prebýva v jeho (jej) srdci, aby zakorenený(á) a upevnený(á) v láske mohol (mohla) poznať Kristovu lásku, presahujúcu každé poznanie. Nech žije dôstojne podľa povolania, ktoré sa mu (jej) dostalo. Nech rozvíja duchovné dary, ktorými ho (ju) obdaroval Kristus. Nech je verný(á) kresťanskému poslaniu, ktoré má plniť na budovanie Kristovho tela, ktorým je Cirkev. Nech žije podľa pravdy a v láske všestranne vracia do Krista. AMEN.

BOHÁČ S KAMENNÝM SRDCOM

Nasledujúci príbeh sa odohráva v meste Myra. V jednom domu tu žije istý Avarizzo. Pretože bol vždy nevlúdny, ľudia hovorili: „Avarizzo má srdce z kameňa. Chce byť vždy najväčší, najbohatší, prvý. On sa stará len o seba.“

Ako sa to stalo? Jedného dňa Avarizzo počuje hlas, ktorý mu našepkáva: „Urobím z teba najbohatšieho a najmocnejšieho muža v meste., ak budeš chcieť.“

Avarizzo okamžite odpovedá: „Áno, áno, nič by ma nepotešilo viac.“ Hlas pokračuje: „Dobre, ale bude ťa to, samozrejme, niečo stáť. Daj mi svoje srdce z lásky a ja ti na oplátku dám srdce z kameňa. Srdcom z kameňa môžeš dosiahnuť čokoľvek.

Nemusíš sa o nikoho báť. Staneš sa bohatým a mocným.“ Avarizzo nemusí dlho premýšľať. Svoje ľudské srdce vymení za srdce z kameňa. Odteraz je už len zlý. Každý sa ho bojí. Nikto ho už ne navštívi. Je mocný a bohatý, ale úplne sám. Biskup Mikuláš tiež žije v meste Myra. Pozná ľudí vo svojom meste, veľkých, malých, starých, mladých, bohatých aj chudobných. Pozná aj Avarizza s kamenným srdcom. Mikuláš si pamätá slová z Svätého písma: „Božia láska je rozliata v našich srdciach.“ Chce priniesť bohatému kupcovi Božiu lásku, ako to robil Pán Ježiš. Takže ide do Avarizzovho domu. On so svojim tvrdým srdcom nemôže ani pozrieť biskupovi Mikulášovi do očí. Biskup sa na neho srdečne usmieva a hovorí: „Božia láska je rozliata v tvojom srdci!“ Avarizzo na to nie je pripravený. Pozdrav zasiahne jeho chladné srdce. Áno, chýba mi láska, pomyslí si. Už nemám žiadnu lásku. A pýta sa: „Kde si môžem kúpiť lásku?“ Mikuláš mu odpovedá: „Môžeš sa stať opäť šťastným, ak rozdáš svoje peniaze chudobným. Chod', vyhľadaj chorých, hladných a núdznych ľudí a pomôž im!“ Avarizzo urobil ako mu Mikuláš poradil a s každým dobrým slovom a každým dobrým skutkom sa mu pomaly roztápal kameň v hrudi a on opäť pocítil svoje srdce.

KONKRÉTNÉ KROKY

1. Ak máte doma obrazy krstných patrónov vo vašej rodine, dajte ich počas tohto mesiaca na čestné miesto, zažnite sviecu a v modlitbe ich proste o pomoc.
3. Vytvorte si jednotlivo alebo celá rodina vlastné krátke „litánie“ k svätcom, ktorých máte v osobitnej úcte.
2. Ak nemáte obraz alebo sochu svojich krstných patrónov, nájdite si ich na internete, prečítajte si ich krátky životopis a zapamätajte si aspoň základné údaje z ich života (kedy a kde žili, v ktorej čnosti vynikali, čoho sú patrónom, aké majú atribúty).
4. Súčasťou formácie srdca je naučiť sa prinášať malé obety z lásky. Nájdite spôsob ako v tomto mesiaci spolu s deťmi môžete urobiť niečo z lásky k Božskému Srdcu Ježišovmu.
5. Pomodlite sa za svojich krstných rodičov a ak vy sami ste krstným rodičom niekoho, pomodlite sa za svoje krstné dieťa.